Laki

tilastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tilastolain (280/2004) 1 §:n 2 momentti, 2 ja 10 a §, 12 §:n 1 momentti, 14 ja 17 §, 18 §:n 2 momentin 1 kohta, 19 § sekä 27 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 361/2013 ja 563/2014, 10 a §, 12 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 361/2013, 14 ja 19 § osaksi laissa 361/2013 sekä 27 §:n 2 momentti laissa 950/2015, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

— —

Tilastotarkoituksiin kerättävien tietojen käsittelyyn sovelletaan luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, tietosuojalakia (1050/2018) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

— —

2 §

Valtion tilastotoimi ja tilastoja laativat viranomaiset

Valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaoloja ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tilastoviranomaisella* Tilastokeskusta valtion tilastotoimen yleisviranomaisena sekä Luonnonvarakeskusta, Tullia sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta niiden hoitaessa laissa säädettyjä tilastojen laadintaan liittyviä tehtäviä;

2) *tilastoja laativalla muulla viranomaisella* valtion viranomaista, joka laatii toimialaansa koskevia tilastoja hallussaan olevista, muihin tarkoituksiin kerätyistä tiedoista taikka vapaaehtoisuuden perusteella tilastotarkoitukseen kerätyistä tiedoista;

3) *tilastoja laativalla viranomaisella* 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia;

4) *tiedonantajilla* tahoja, jotka antavat tietoja tilastojen laatimista varten;

5) *tiedonantovelvollisilla* tahoja, jotka antavat tietoja tilastoja varten laissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden nojalla;

6) *tiedonantajien edustajilla* järjestöjä, jotka edustavat tiedonantajia ja *tiedonantovelvollisten edustajilla* järjestöjä, jotka edustavat tiedonantovelvollisia.

Tilastoja laativat viranomaiset ovat ammatillisesti riippumattomia hoitaessaan tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun välittömästi liittyviä tehtäviä. Näiden viranomaisten on toimittava puolueettomasti, objektiivisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti sekä huolehdittava tilastosalaisuuden suojaamisesta.

10 a §

Tietojen säilytysaika

Tilastoja laativa viranomainen saa säilyttää tilastotarkoituksiin keräämänsä tiedot niin kauan kuin se on tämän lain tarkoituksen toteuttamisen kannalta välttämätöntä, jollei tietojen säilyttämisestä säädetä toisin edellä tarkoitettua viranomaista koskevassa muussa laissa. Tämän jälkeen tiedot on hävitettävä yhden vuoden kuluessa, jollei arkistolaitos arkistolain (831/1994) nojalla määrää tietoja säilytettäviksi pysyvästi.

12 §

Tietojen salassapito ja julkisuus

Tilastotarkoituksia varten annettujen tietojen julkisuudesta ja salassapidosta sekä tietoja koskevasta vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. Mainitun lain 24 §:n 1 momentin 16 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta tilastoja laativan viranomaisen hallussa oleviin tietoihin, jotka kuvaavat valtion tai kunnan viranomaisten taikka valtion liikelaitosten toimintaa, tehtäviä tai julkisten palvelujen tuottamista, eikä tämän lain 18 §:ssä tarkoitettuja yrityksiä ja yhteisöjä koskeviin tietoihin.

— —

14 §

Tilastokeskuksen oikeus kerätä tietoja tiedonantovelvollisuuden nojalla

Valtion viranomaiset ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot hallussaan olevista tietoaineistoista sekä tiedot omasta toiminnastaan, taloudestaan, hoitamistaan tehtävistä, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Kunnat ja kuntayhtymät ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot taloudestaan, hyödykkeistään, toiminnan sijainnista, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Elinkeinonharjoittajat, kuntien ja valtion liikelaitokset sekä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ja säätiöt ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot harjoittamansa toiminnan lajista, sijainnista, omistamisesta ja taloudesta, hyödykkeistään, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos, Työllisyysrahasto, Tapaturmavakuutuskeskus ja lakisääteistä sosiaalivakuutusta harjoittavat vakuutuslaitokset ovat salassapitosäännösten estämättä lisäksi velvollisia antamaan hallussaan olevat tiedot vakuutusvelvollisten maksamista sosiaalivakuutusmaksuista.

Edellä 1—4 momentissa mainittuihin ryhmiin kuulumattomat, lailla tai lain nojalla annettuja julkisia hallintotehtäviä hoitavat ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot taloudestaan, hyödykkeistään, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

17 §

Tietoaineistojen käyttö

Tilastokeskus voi laatia hallussaan olevasta aineistosta toimeksiannosta tilastoja.

Jos Tilastokeskus laatii viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun viranomaisen toimeksiannosta tilastoja, se voi käyttää toimeksiannon suorittamisessa myös toimeksiannon antaneen viranomaisen Tilastokeskukselle luovuttamia tietoja. Toimeksiannon antanut viranomainen voi luovuttaa Tilastokeskukselle toimeksiannon suorittamista varten hallussaan olevaa aineistoa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:n ja 37 §:n 5 momentin mukaisesti. Mainitun lain 5 §:n 2 momenttia ei sovelleta tällä tavoin laadittuihin tilastoihin.

Jos Tilastokeskus laatii muun kuin 2 momentissa tarkoitetun viranomaisen toimeksiannosta tilastoja, se voi käyttää toimeksiannon suorittamisessa myös toimeksiantajan Tilastokeskukselle luovuttamia tietoja.

18 §

Yrityksiä ja yhteisöjä koskevien tietojen julkisuus

— —

Elinkeinon- ja ammatinharjoittajien, yhteisöjen ja säätiöiden osalta julkisia ovat tiedot:

1) yritys- ja yhteisötunnuksesta ja sen voimassaoloajasta, kansainvälisestä yhteisötunnuksesta (Legal Entity Identifier), yritysyksiköstä, kasvuyritystiedosta, sektoriluokituksesta, oikeudellisesta muodosta, nimestä, toimialasta, kielitunnuksesta, kotikunnasta sekä osoitteesta ja muista yhteystiedoista;

— —

19 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä 13 §:n 1—4 momentissa säädetään, Tilastokeskus voi luovuttaa tieteellistä tutkimusta ja yhteiskuntaoloja koskevaa tilastollista selvitystä varten tunnistetietoineen salassapitosäännösten estämättä tiedot henkilön iästä, sukupuolesta, koulutuksesta, ammatista ja sosioekonomisesta asemasta, jos tietojen saajalla on tietosuojalainsäädännön mukainen oikeus käsitellä näitä tietoja.

Kuolemansyytietojen luovuttamisessa tutkimuskäyttöön sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ää.

27 §

Muutoksenhaku

— —

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

— —

———

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2020.

Helsingissä 17 päivänä tammikuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Kuntaministeri Sirpa Paatero